އޮސްޓްރޭލިއާގެ އަދަބީ ހިދުމަތްތައް

މުޙައްމަދު ފާރިޝް އާދިލް، މަޖީދިއްޔާ ސްކޫލް

މިއީ އަލްއުސްތާޛު މުޙައްމަދު ޖަމީލްދީދީގެ ވާދަވެރިގެ ޝަރަފުގައި ބާއްވާ މަޒުމޫނުލިޔުމުގެ 37ވަނަ ޤައުމީ މުބާރާތް -2022ގެ ދަރު ސާނަވީ ގިންތީން 1ވަނަ ލިބިފައިވާ މަޒުމޫނެކެވެ.

އެމެރިކާގެ ރައީސް ފްރޭންކްލިން ކާޓަރަލްޓް އެންޑްރޫ، އިސްޓްރޭލިއާގެ ފަރާތުން ފަރަންސޭސިން ލިބުމުން ގެއްލިގެން އަނިޔާ އެހާ ގިނައެވެ. އެގޮތުން 1967ވަނަ އަހަރު، މިދަރުސްތޫރަށް ހާރސަލޯން ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަސްހޫރު އަދަބުވެރިޔާ، އޮސްޓްރޭލިއާ ނުވަތަ އަލްމަރްހޫމް މުޙައްމަދު ޖަމީލްދީދީ ވަނީ ވަރަށް އަސަރުގަދަ ހުތުބާއެއް ދެއްވާފައެވެ. މި ހުތުބާއިން ދިވެހިންނަށް އެތަކެއް އިބްރަތާއި ފިލާވަޅާއި، ހަބަރާއި މައުލޫމާތު ލިބިގެން ދިޔައެވެ. އެބޭފުޅާގެ އަދަބީ ހިދުމަތަކީ އަތިގެދަ ތަރިއެއް ފަދަ ރަނގަޅެކެވެ. އެހެންކަމުން، އެބޭފުޅާގެ ހިދުމަތަކީ ދުވަހަކުވެސް ފުރައިގަނެ ނުވާނެ ފަސޭހަ އަލިކަމެއްކަމުގައެވެ.

އޮސްޓްރޭލިއާ ނުވަތަ ޖަމީލްދީދީ ވަނީ ލިޔުންތެރިއެއްގެ ގޮތުގައި އެތަކެއް މަސައްކަތާއި ހިދުމަތްތައް ކޮށްދެއްވާފައެވެ. އެގޮތުން އިސްލާމްދީނާއި ބަހައްގޮތުން ލިޔުއްވާފައިވާ ތަޢުލީމުދީނާ 1، 2 އަދި 3 ހިމެނެއެވެ. މިއީން ފުރަތަމަފެށި އިސްލާމްދީނުގެ އެކި ސަބަބު މަސްއަލަތަކާއި، އަޚްލާޤުތަކާއި އަދި އަޚްލާޤުތައް އަމާޒުކޮށް ގޮތުގެ މަޢުލޫމާތު ހިމެނިގެންވާ ފޮތްތަކެކެވެ. އަދި މީގެ އިތުރުން ދިވެހިބަހުގެ ޤަވާޢިދު ފޮތްތައް "ދިވެހިބަސް 1، 2 އަދި 3" ހިމެނެއެވެ. މި ފޮތްތަކަކީ ދިވެހިބަހުގެ ހަރުދަނާ، ޖުމުލަ އަޖުރާއި ގޮތުގައި، މަޢުލޫމާތު ލިބިދޭނެ ވަހަރުލިއްބުގެ ހަރުދަނާކަން ހާމަކަމެއް ފަދަ މައުލޫމާތުތައް ބަޔާންކޮށްދޭ ފޮތްތަކެކެވެ. އެހެންކަމުން ލިޔުއްވާފައިވާ ގޮތުގައި، މިއީ އޮސްޓްރޭލިއާގެ އަދަބީ ހިދުމަތްތަކެއް ބެހެއްޓުން ފާހަގަކޮށްލެވޭ ނުކުތާތަކެކެވެ.

ދިރި ގޮތުން އަދަބިއްޔާތުންބަހާ ފާހަގަކޮށްލެވޭ ހިދުމަތްތައް އޮސްޓްރޭލިއާގެ ހަދާންކުރެވުމަ ބައްޓަންކުރެވެއެވެ. އޭގެ ތެރޭގައި ޤުރްއާނުގެ ފިރިހަލަ އަދި ފިރިތަލަ ދިވެހި ތަރުޖަމާ ހިމެނެއެވެ. އެގޮތުން ސޫރަތުލް ފާތިޙާއިން ފެށިގެން ސޫރަތުލް ނާސްއަށް ހަމައަށް (މުޢައްޒަތުގެ ގޮތުގައި ބާއްވަނިވާއްޖު) ކުރީގެ ޤުރްއާންވަނީ ވަރަށް ފިރިހަލަ ގޮތުގައި ތަރުޖަމާކޮށްދެއްވާފައެވެ. މީގެ އިތުރުން ހަދީޘް ހުޅުވާ ހަރުފުން ހިމެނެއެވެ. މިހަދީޘް ހުޅުވާތަކަކީ ވަރަށް އަސަރުގަދަ އަދި އާގޮތް ގެނެސް ދީފައިވާ ނަޞޭޙަތްތަކެއް ހުރިގޮތުން ފާހަގަކޮށްލެވޭ ތަރުޖަމާތަކެވެ. އަދި ދިވެހި ބަހުގެ ފިލާވަޅާ އެކަން ފޮތްތަކުގެ ތެރޭގައި ޝުޢޫރާއި، ދުޢާސޫރަ އަހުލާޤު އަދި އިޚްލާޞްތެރިކަމާ ހިމެނެއެވެ. އަދި އެބޭފުޅާގެ ދިރި ހާމަކަމާއި ބެހޭގޮތުން ހަރުގެ ރައީސް މަޖުލީސް އަބްދުލްގައްޔޫމްގެ ވިރާސަތުގައި ވަނީ "ދިރުގެ މަގު" ކިޔާ ނޫހެއް ނެރުއްވާފައެވެ. އެހެންކަމުން ދިރި ޚާއްޞަގޮތުން އަދަބިއްޔާތަށް އޮސްޓްރޭލިއާ ވަނީ އަގުހުރި މަސައްކަތްތަކެއް ކޮށްދެއްވާފައެވެ.

އާދެ! ސަލާމާ އަދަބުގެ ތަރުހީބުން އިސްލާމްދީނުގެވެސް ވަރަށް ފުރަގަސްކޮށްލާ ހުރުމަތްތެރިކަމާ ކަންތައްތާވަރުކުރެވޭ.

އޭގެ ތެރޭގައި މަޖިލީހުގެ ތަނބުތަކާ ފާހަގަ ހިފެހެއްޓުމާ ތަޢާރުފުކުރުމާއި ވަރަށް ހިކުމަތްތެރި ބަހުތަކާއި ސިޔާސީ ވަޒީފާތަކުގެ ތަފާސީލު ވަނީ ފަހަރެއް ދެއްކުމަށް ލިބިފައިވާނެ ފާހަގަކޮށްލަން.

ހިތްވަރު ލިބުމުގެ އަސާސެއް ކަމުގައި ދީނީ އަޚްލާޤާއި ޤައުމީ ރޫހު ދެމެހެއްޓުމާ ގުޅިގެން ކުރެވޭ ކަންތައްތަކަށް މާނަ ދެއްވުމަށް ވާގިދެއްވުމާއި ބަރާބަރަށް ޝުކުރުވެރިވެވޭ.

ގެއްލުންތަކުގެ ތަފްސީލު، އިސްލާމްދީނުގެ ރޫހާ މުޢާމަލާތު ޙަޔާތުގައި ހިފެހެއްޓުމަށް ވާ ގުޅުން ހާމަވެފައިވާކަން ވެސް ފާހަގަކުރަން.

ގެއްލުންތަކުގެ ތަފްސީލު، އިސްލާމީ ރޫހަށް މުޤައްދަސް ޤަވާޢިދު ވެސް ދިރުވައި އަޚްލާޤީ ބިނާކުރުމަށް ވަރަށް ބޭނުންތެރިކަމާއި ބަސްހުރުމަށް ފާހަގަކުރެވޭ.

ހަމަ ހުރިހާ ތަފްސީލުތަކެއް ސާފުކޮށް އަދި ދެނެގަތުމަށް ބޭނުންތެރިކަމާއި ފިކުރުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ލިބުނީ ވަރަށް ދަލީލުތަކަކާއެކު ވެއްޖެއެވެ.

"ފުރުޞަތު، ބަރާބަރު ހިއްސާކުރުމާއި" "ޤާނޫނީ ޙައްޤުތައް" ފަދަ ކަންކަމުގައި ޤައުމީ ބޮޑު ދަލީލުތަކުގެ ބިނާތައް ހިފެހެއްޓުމަށް ކުރެވޭ މަސައްކަތަށް ފާހަގަކުރަން.

"ފުރުޞަތު، ބަރާބަރު ހައްޤު، އަދި ފުރުޞަތު ހިއްސާ" އިން އަންގައިދޭ ޤާނޫނީ ބާރުގެ މުހިންމުކަމެވެ. އަދި މިގެ އިތުރުން ބާރުގެ ގެންދާއި، ބާރީ ގެންދާއި، ދިރި ގެންދާއި އަދި ފުރުސަތު ގެންދާ ވެސް ވަކިކުރެވޭ. އޭގެތެރެއިން ގެއްލުންތަކުގެ ތަފާސީލު އިސްލާމީދީނުގެ ޤާނޫނީ ބިނާތަކާ ފުރުޞަތު އަދުލުވެރި ދަލީލުތައް ފަދަ އުސޫލުތަކެވެ.

މަޖިލީހާ ސަރުކާރުގެ ބަޔާންތަކުން ހުރިހާ ވެރިކަމާ އާންމު އަދި ފުރުޞަތުތަކުގެ ތެރޭގައި އެކިކަހަލަ މަޢުލޫމާތުތަކާއި ތަފާސީލުތަކުގެ ވަކިކުރުމަށް ޔަޤީންކުރެވޭ. މަޢުލޫމާތުތަކުގެ ތެރޭގައި ސިޔާސީ މަޢުލޫމާތު، ޤާނޫނީ އިޖުރާއާތު މަޢުލޫމާތުތައް، އެއްބަސްވުން ވަރަކަށް ބަލައިލާ މަޢުލޫމާތުތަކާއި އަދި ދުސްތޫރު ވަރަކަށްބަލާ މަޢުލޫމާތުތަކާއި ވެސް ހިމެނޭގޮތަށް ފުރިހަމަކުރެވިފައިވޭ. އަދި ތަފްސީލުތަކުގެ ސާރާސަރަހައްދު ދިވެހި ހިއްސާ 1،2،3 ގައި ތަފްސީލުތަކުގެ ބަޔާން 1 އަދި 2 ހިމެނޭ. އަދި މާލޫމާތު ތަފާސީލު ފަދަ ދަލީލުތަކާއި މުހިންމު ކަންތައް ތަރުތީބު ފަދަ އިޖްތިމާޢީ ވަރަކަށް ހިމެނޭ. މިސާ، އާންމު އަދިބާރުގެ ބާރު އިސްލާމީދީނުގެ ޤާނޫނީ މަސައްކަތަކާ ވަރަށް މުހިންމު މަސައްކަތްތަކެވެ.

ދިވެހި ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ރައީސް ބާރު، އިސްލާމީދީނުގެ ނިޒާމު މުޤައްދަސް ޤަވާޢިދު ވެސް އަދުލުވެރިކަން ބާރު އޮތް ހިފެހެއްޓުމަށް ތާއީދުކުރަން. އޭގެތެރެއިން ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ރައީސްއާ، ދިރި ރައްޔިތުންނާ، ސަލާމާ އަދަބުގެ ރައީސްއާ، ގެއްލުންތަކުގެ ރައީސްއާ އަދި އާންމު އަދުލުވެރިކަމާގެ ރައީސް ޤާނޫނު ވެސް ދިވެހި ޤާނޫނު ހަމަހަމަކަމާއި ވަރުގެ ބަސްހުރި ހިފެހެއްޓުމަށް ތާއީދުކުރަން. އޭގެތެރެއިން، މި ހިފެހެއްޓުމުގެ ބަޔާންތަކުގެ ބާރު އެކަމަކުން އެ މަސައްކަތުގެ ބާރު ހިފެހެއްޓުމުން. މިސާ، އިސްލާމީދީނުގެ ނިޒާމު މުޤައްދަސް އަދުލުވެރިކަން ވަރުގައި ހިފެހެއްޓުމުގެ ތާއީދުކުރަން.